

คำนำ

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ การฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางด้านการอ่าน จับใจความสำคัญ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนให้สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ รวมทั้งมีมารยาท มีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าในสิ่งที่อ่าน

แบบฝึกการอ่านจับใจความตามแนวประเมินผลนานาชาติ (PISA) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียน โดยได้นำสื่อส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายและเป็นเรื่องใกล้ตัวและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาจากข่าว แผนภาพ แผนที่ แผนภูมิ ที่พบเห็นได้ตามสื่อต่าง ๆ ตลอดจน บทความ นิทาน และบทร้อยกรอง มาสร้างเป็นแบบฝึกการอ่านจับใจความ ผู้จัดทำขอขอบคุณ ขอขอบพระคุณ ว่าที่ร้อยตรีหาญณรงค์ วันจงคำ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกหนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการพัฒนาแบบฝึกเล่มนี้จนเสร็จเรียบร้อย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความตามแนวประเมินผลนานาชาติ (PISA) เล่มที่ ๗ แผนภูมิข้อมูล เล่มนี้จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้แก่ นักเรียน จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ดารา ละครพล

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงสำหรับครู	ก
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	ข
สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	ค
จุดประสงค์การเรียนรู้	ด
แบบทดสอบก่อนเรียน	๒
ใบความรู้ ความรู้เบื้องต้นการอ่านจับใจความตามแนวประเมินผลนานาชาติ (PISA)	๕
สถานการณ์ที่ ๑ แผนภูมิรูปภาพ	๗
สถานการณ์ที่ ๒ แผนภูมิแท่ง	๙
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๑
ภาคผนวก	๑๓
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๑๔
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๑๔
แนวคำตอบสถานการณ์ที่ ๑	๑๕
แนวคำตอบสถานการณ์ที่ ๒	๑๖
บรรณานุกรม	๑๗

คำชี้แจงสำหรับครู

แบบฝึกการอ่านจับใจความตามแนวประเมินผลนานาชาติ (PISA) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีจำนวน ๘ เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ ๑ อ่านเข้าใจปฏิบัติได้ถูกต้อง
- เล่มที่ ๒ ร้อยกรองแสนไพเราะ
- เล่มที่ ๓ นิทานดีมีข้อคิด
- เล่มที่ ๔ ข่าวสารในชีวิตประจำวัน
- เล่มที่ ๕ แผนภาพน่ารู้
- เล่มที่ ๖ แผนที่บอกทาง
- เล่มที่ ๗ แผนภูมิข้อมูล
- เล่มที่ ๘ บทความสุขภาพ

การใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความตามแนวประเมินผลนานาชาติ (PISA) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ครูควรดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. เตรียมแบบฝึกการอ่านจับใจความให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
๒. ศึกษาเนื้อหาและลำดับขั้นตอนของแบบฝึกการอ่านจับใจความให้เข้าใจ

ชัดเจน

๓. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำแบบฝึกการอ่านจับใจความ

๔. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๕ ข้อ ก่อนที่จะศึกษาเนื้อหา

๕. การศึกษาแต่ละครั้ง ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น ร่วมคิดอภิปราย ตรวจสอบผลงาน และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๖. บันทึกผลการทำแบบฝึกของนักเรียนทุกครั้ง เพื่อสังเกตพัฒนาการของนักเรียน

๗. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๕ ข้อ และบันทึกผลการทำแบบทดสอบ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและความรู้ความเข้าใจของนักเรียน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

แบบฝึกการอ่านจับใจความตามแนวประเมินผลนานาชาติ (PISA) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ ใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองโดยปฏิบัติตามคำแนะนำดังต่อไปนี้

๑. อ่านสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ

๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๕ ข้อ

๓. ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ

๔. ฝึกอ่านจับใจความตามแนวประเมินผลนานาชาติ (PISA) ซึ่งมีกิจกรรม ๒ สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์มีขั้นตอน ดังนี้

☞ ขั้นที่ ๑ อ่านเนื้อหา

☞ ขั้นที่ ๒ เขียนตอบคำถาม

หากนักเรียนไม่เข้าใจหรือตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปเนื้อหาในแบบฝึกการอ่านจับใจความอีกครั้งแล้วตอบคำถามใหม่หรือทำกิจกรรมนั้นใหม่หรืออาจขอคำแนะนำจากครู

๕. นักเรียนตรวจคำตอบด้วยตนเองหรือแลกเปลี่ยนกันตรวจโดยครูเป็นผู้แนะนำ

๖. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๕ ข้อ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ป.๓/๒ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง
- ท ๑.๑ ป.๓/๓ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
- ท ๑.๑ ป.๓/๕ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง
- ท ๑.๑ ป.๓/๗ อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อแนะนำ
- ท ๑.๑ ป.๓/๘ อธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิ
- ท ๑.๑ ป.๓/๙ มีมารยาทในการอ่าน